

ELS INDICADORS SOCIALS DE CATALUNYA, ESPANYA I LA UNIÓ EUROPEA. ACTUALITZACIÓ I CONSTRUCCIÓ D'UNA SÈRIE TEMPORAL A PARTIR DE LES DADES INCORPORADES L'ANY 2009¹

Màrius Domínguez Amorós

Professor titular. Departament de Sociologia i Anàlisi de les Organitzacions. Facultat d'Economia i Empresa. Universitat de Barcelona

L'Associació Catalana de Sociologia presenta en aquesta publicació la contínuació del sistema d'indicadors que va endegar en l'anuari *Societat catalana 2008*. 211

En el sistema d'indicadors que es presenta, l'objectiu és fer un pas més enllà en la descripció de la societat catalana, afegint una sèrie temporal que permeti aproximar-se als seus canvis i la seva dinàmica i fent una comparació amb Espanya i la Unió Europea.

Ara bé, la manca d'homogeneïtzació de les dades a escala europea i, fins i tot, en les estadístiques de Catalunya i Espanya en sèries temporals ha limitat enormement el projecte.

En aquest sentit, alguns indicadors únicament s'han pogut presentar en dos moments temporals: el 2001 i el 2008. Anar més enllà del 2001 suposava caure en greus errors en la definició i recollida dels indicadors i, per tant, en la no-comparabilitat en la sèrie temporal.

A més a més, en el moment de tancar aquesta publicació, la gran majoria d'indicadors que van ser seleccionats en edicions anteriors encara no s'han actualitzat per a anys posteriors al 2006 (pensem en el cens de població, llars i habitatges, per a posar un exemple). Per aquest motiu, els indicadors de la present edició són menors que en l'edició anterior, no pas per la seva importància per a copsar l'estat de la societat catalana, sinó per la manca de dades actualitzades (s'ha preferit no repetir indicadors que es poden consultar en edicions anteriors).

Abans de la seva presentació, cal recordar que tota llista d'indicadors socials és una elecció i selecció. En aquest cas, s'ha optat per presentar aquells indicadors que permeten una aproximació a alguns dels fenòmens més rellevants, en la discussió pública i política, del darrer any a Catalunya.

1. Font: IDESCAT, INE i Eurostat.

Població	2008			2001		
	Catalunya	Espanya	UE-27	Catalunya	Espanya	UE-27
Densitat (hab./km²)	229,3			198	80,5	112,5
Població (1 de gener)	7.242.458	45.283.259	497.649.125	6.253.305	40.476.723	483.781.678
Dones per cada 100 homes	101,7	102,5	104,9	104,4	104,1	105,4
Estructura per edats (1 de gener) (%)						
0-14	14,9	14,6	15,7	13,8	14,7	17
15-24	10,4	11,2	12,5	13,5	14,3	13,1
25-49	41,4	40,6	36,2	38,5	38,2	36,7
50-64	17,1	16,9	18,6	16,8	16	17,4
65-79	11,6	12	12,7	13,4	13,1	12,3
80 i més	4,6	4,6	4,3	4	3,8	3,5
Creixement migratori (2007)	123.878	700.048	1.890.028			
Creixement natural (per 1.000 hab.)	29.539	126.436	584.454	1,37	1,14	0,43
Creixement total (per 1.000 hab.)	16,53	11,96	4,16			
Taxa bruta de natalitat (per 1.000 hab.)	12,9	11,39	10,88	10,27	9,98	10,37
Taxa bruta de nupcialitat (per 1.000 hab.)	4,2	4,5	4,9	4,8	5,1	4,9
Taxa bruta de divorcis (per 1.000 hab.)	2,8	2,4		1,3	1	1,9
Percentatge de matrimonis civils	64,8	46,0		36,2	26,6	
Edat mitjana de matrimoni (2006)						
Homes	32,1	31,8		30,3	30,4	
Dones	29,9	29,6		28,3	28,4	
Dimensió de les llars: grandària mitjana	2,7	2,7		2,8	2,9	
Percentatge d'estrangers residents sobre la població	13,5	10		4,1	3,3	
Persones de 65 anys i més que viuen soles				18,18	17,11	
Indicador conjuntural de fecunditat	1,54	1,46				
Edat mitjana de la maternitat	30,76					
Percentatge de naixements de mare no casada	33,1	30,2				

Educació	2008			2001		
	Catalunya	Espanya	UE-27	Catalunya	Espanya	UE-27
Nivells d'instrucció - Població de 16 anys i més per estudis acabats (%) (2007)						
Analfabeta / sense estudis	9,5	11,6		12,5	15,4	
Amb estudis superiors	22,6	22,8		19,5	18,6	
Proporció de població de 25 a 34 anys amb estudis superiors (2007)						
Total	37,4	38,9		37,0	35,4	
Homes	32,5	34,2		34,3	32,1	
Dones	42,7	43,9		39,9	38,9	
Abandonament prematur dels estudis ¹						
Total	31,6	31	15,2	30,3	29,2	17,3
Homes	37,1	36,1	17,2	35,1	35,6	19,4
Dones	25,9	25,6	13,2	25,4	22,7	15,2
Població de 20 a 24 anys que ha completat els estudis de secundària						
Total	59,4	60	78,5	65,4	65	76,6
Homes	51,3	52,7	75,7	61,7	58,8	74
Dones	67,8	67,6	81,4	69,2	71,4	79,2
Formació permanent entre la població de 25 a 64 anys						
Total	8,9	10,4	9,5	3,2	4,4	7,1
Homes	7,8	9,5	8,7	2,8	4	6,6
Dones	10	11,3	10,4	3,5	4,9	7,6
Diplomats en ciències i tecnologies (2007, per 1.000 hab. de 20 a 29 anys)						
Total	11,9	11,2		13,8	11,2	10,6
Homes	16,4	15,3		18,9	15,1	14,5
Dones	7,2	6,9		8,5	7,2	6,6
Taxa neta d'escolarització als 2 anys ²	54,39	60,7		49,8	17,4	
Taxa neta d'escolarització als 3 anys ²	96,9	97,5		99,1	88,4	
Despesa pública en educació respecte del PIB ³	3,7	4,4	5 ⁴	3,1	4,2	4,9

1. Percentatge de població entre 18 i 24 anys que no ha assolit com a màxim la primera etapa d'educació secundària respecte del total de la mateixa edat (2007).

2. 2007-2008 i 2000-2001.

3. Percentatge del PIB (base 2000) de l'any 2005.

4. 2006.

Treball	2008			2001		
	Catalunya	Espanya	UE-27	Catalunya	Espanya	UE-27
Taxa d'activitat (15 anys i més)						
Total				56,8	52,1	56,4
Homes				68,9	65,3	65,6
Dones				45,4	39,6	47,9
Taxa d'ocupació (15 a 64 anys)						
Total	69,9	64,3	65,4	64,8	57,8	64,1
Homes	77,3	73,5	72,8	77,4	72,5	73,1
Dones	62,2	54,9	59,1	52	43,1	55
Creixement de la població ocupada ¹						
Total	-0,4	-0,6	0,9	2,6	3,2	1,4
Homes	-2,6	-2,3	0,5	2,9	2,4	1
Dones	2,5	1,9	1,4	2,3	4,5	2
Taxa d'atur						
Total	9,9	11,3	7	10,1	11,1	8,9
Homes	9	10,1	6,6	7,7	8,1	8,3
Dones	9	13	7,5	13,6	15,7	9,7
Taxa d'atur de llarga durada ²						
Total	1,5	2	2,6	3,3	3,7	3,1
Homes	1,3	1,4	2,4	2,3	2,3	2,7
Dones	1,8	2,9	2,8	4,7	6	3,6
Població de 18 a 59 anys en llars sense ocupació						
Total	5,2	7,4	9,2	5,3	7,5	10,2
Homes	5	7,2	8,2	4,5	6,7	8,9
Dones	5,4	7,7	10,1	6	8,3	11,5
Bretxa salarial ³	23,1	17,1	17,6			

1. Percentatge de variació interanual.

2. Proporció d'aturats que fa com a mínim 12 mesos que són a l'atur en relació amb el nombre de persones actives en el mercat de treball.

3. En percentatges. La bretxa salarial entre homes i dones es defineix com la diferència entre la mitjana del guany salarial brut per hora dels homes i la mitjana del guany salarial brut per hora de les dones, com a percentatge de la mitjana del guany salarial brut per hora dels homes.

Renda i consum	2008			2001		
	Catalunya	Espanya	UE-27	Catalunya	Espanya	UE-27
Salari brut anual en euros (2007)						
Total	21.998,10	20.390,35				
Homes	25.109,98	22.780,29				
Dones	18.136,60	16.943,89				
Renda mitjana neta anual (euros)						
Per llar	28.450	26.010				
Per persona	11	9.560				
Índex de Gini	0,294	0,312				
Taxa de risc de pobresa després de transferències socials	16,6	20	17		19	
Homes	15	18	16		17	
Dones	18,1	21	17		20	
Despesa anual de la llar en béns i serveis (euros)						
Per llar	34.511	31.953		22.161	20.878	
Per persona	13.152	11.801		7.716	6.885	
Percentatge de llars amb dificultats per a arribar a fi de mes	28,4	29,3		49,3	51,5	
Taxa de possessió d'ordinador personal				41,47	33,53	
Taxa de creixement real del PIB ¹	0,2	0,9	0,7	3,3	3,6	2
PIB per persona ocupada en paritat de poder de compra ²	108,2	103,6	100	108,8	103	100
PIB per habitant en paritat de poder de compra ²	120	102,6	100	119,7	98,1	100
Desigualtat en la distribució de la renda ³	4,8	5,4	5		5,5	

1. Percentatge de variació en volum.

2. UE-27 = 100.

3. Desigualtat de renda entre el quintil superior i el quintil inferior.

Salut	2008			2001		
	Catalunya	Espanya	UE-27	Catalunya	Espanya	UE-27
Llits hospitalaris (per 1.000 hab.)	4,7			5		
Taxa bruta de mortalitat infantil (per 1.000 nascuts vius)	3,1	3,5	4,7 ¹	3,24	4,1	5,8
Defuncions (per 1.000 hab.)	8,27	8,47	9,7 ²	8,94	8,84	9,91
Esperança de vida al naixement (anys)						
Homes	78,24	77,76	76,06	76,3	76,07	
Dones	84,52	84,33	82,20	83,14	82,82	
Taxa d'habitants per metge	205	219		217	235	
Ferits en accidents de trànsit (per 100.000 hab.)	458,3	300,8		504,04	367,37	

1. 2006.

2. 2007.